

Ekonomi ve Felsefe Toplantıları - 85

II. Dünya Savaşı Sonrası Konjonktür ve Türk Havacılık Endüstrisi

Arş. Gör. Mehmet DİNÇASLAN

Trablusgarp Savaşı, I. Dünya Savaşı ve İstiklal Savaşı'nda yaşanan felaketlerin en etkili "hava"dan gelen tehlikeler olarak belirlenmiş ve yaşanan bu tehlikeler, yeni kurulan Türkiye'nin ilk yıllarda havacılık alanında büyük bir atılım isteğini tetiklemiştir. Bu nedenle, havacılıkla ilgili kurumsal altyapıyı oluşturma faaliyetlerine girişilmiş ithalat, hibe, lisanslı üretim ve yerli üretim gibi tüm yollar kullanılarak uçak endüstrisinde önemli bir güç olma yönünde girişimlerde bulunulmuştur. Türk Hava Kurumu (THK), TOMTAŞ, Vecihi Hürkuş ile Nuri Demirağ'ın faaliyetleri, THK Etimesgut Uçak Fabrikası ve THK Gazi Uçak Motor Fabrikası bu girişimlerin en önemlilerindedir.

II. Dünya Savaşı öncesi ve savaş sırasında bu girişimlerine devam eden Türkiye, savaş sonrasında yaşanan gelişmeler sonucu bu atılımlarını kaybetme aşamasına gelmiştir. II. Dünya Savaşı öncesi dönemde dış ilişkilerinde takip ettiği iki Bloğa eşit mesafeli, esnek, inisiyatif elinde tutan politikadan uzaklaşmak zorunda kalan Türkiye bu hususta manevra kabiliyetini kaybetmiştir. Özellikle Truman Doktrini ve Marshall Planı ile Batı bloğuna adım atmaya başlayan Türkiye'ye, bu dönemde adı geçen planlar ve yardımlar kapsamında ABD'den çeşitli uzmanlar gelmiş ve bu uzmanların direktifleri doğrultusunda sosyoekonomik politikalarda ağır sanayi girişimleri planlardan çıkarılmış, tarım öncelikli bir kalkınma politikası hedef olarak belirlenmiştir. İçeride üretiminden vazgeçilen sektörlerden biri de havacılık endüstrisi olmuştur. Türkiye'nin havacılıkta uzun uğraşlar sonucu elde ettiği birikimler, II. Dünya Savaşı sonrası oluşan uluslararası konjonktürün önemli etkisi ve çeşitli iç sebeplerin de tetiklemesiyle ne yazık ki heba edilmiştir.

II. Dünya Savaşı sonrasında Türk Havacılık Endüstrisinde yaşanan gelişmeleri değerlendirmek üzere bir araya geldiğimiz seksen beşinci toplantımızda **Arş. Gör. Mehmet DİNÇASLAN** bizlerle "II. Dünya Savaşı Sonrası Konjonktür ve Türk Havacılık Endüstrisi" adlı sunumunu paylaşmıştır.

Yer: İİBF EK Bina 4. Kat/Toplantı Salonu

Tarih: 13.03.2014 - Saat: 14.30

Prof. Dr. Ahmet ULUSOY

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü